

Azərbaycan Respublikasının dünya birliyinə integrasiyası, region ölkələri və digər dövlətlərlə, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi

№ 33 (2456) 5 sentyabr 2025-ci il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Bu gün heç kimə sirr deyil ki, hər bir ölkə dünyaya integrasiya olunmaq üçün var qüvvə ilə çalışır. Təbii ki, bunun da bir çox səbəbləri var. Ən azından ona görə ki, dünyaya integrasiya olmaq həmin ölkələrə "yaşıl işıq" yandırır və onların sürətli siyasi-iqtisadi, hərbi inkişafına şərait yaradır. Əlbəttə, indi dünyanın o ölkələr idarə edir ki, onların iqtisadiyyatı güclüdür və həm də ən müasir hərbi texnologiyalara, texnikalara malikdir. Bütün bunlar onu göstərir ki, Azərbaycan da müstəqillik dövrünə qədəm

iyirmi faizini itirən bir ölkənin iqtisadiyyatını qurmaq və eyni zamanda dünyaya integrasiya olunmaq elə də asan məsələ deyildi. Ən azı qısa zaman kəsiyində iqtisadiyyatın müxtəlif sahələri, yeni modellərə və müasir yeniliklərə uyğun olaraq qurulmağa başlanmalı idi. Bunu isə tək başına etmək elə də asan məsələ deyildi. İlk növbədə ölkədə sabitlik yaradılmalı, bütün kriminal elementlər aradan götürülməli və tam əmin-amanlıq olduqdan sonra iqtisadi sahəyə böyük sərmayələr qoyulmalı idi. Bunu xarici ölkələr də bizdən tələb edirdi. Ona

edirdi. Bu məsuliyyət həm həmin şirkət tərəfindən, həm də Azərbaycan dövləti tərəfindən yüksək səviyyədə dərk olunur və onun icrası həyata keçirilir. Artıq bir neçə ildən sonra həmin şirkətin və Azərbaycanın neft sahəsində əldə etdiyi uğurlar dünyaya səs saldı. Bakı-Ceyhan neft kəməri ilə Avropaya neft göndərildi. Bu isə o deməkdir ki, artıq Azərbaycan dünya iqtisadiyyatına integrasiya olunur və beynəlxalq aləmdə özünün sözünü deyirdi. Üstəlik də, bu cür möhtəşəm layihənin gerçəkləşməsi Azərbaycanın dünyada nüfuzunu daha

İQTİSADİYYATI GÜCLÜ OLAN ÖLKƏLƏR...

qoyandan sonra bu sahədə böyük irəliləyişlərə nail olub.

Ona görə də, bayaq dediyimiz kimi, əksər dövlətlər iqtisadiyyatın inkişafını daim diqqət mərkəzində saxlayır və bu sahədə inamlı addımlar atmağa cəhd göstərir. Heç kimə sirr deyil ki, ən güclü dövlətlər belə beş-on ilin içində yüksək inkişaf mərhələsinə çatmayıb. Bunun üçün on illərlə və bəzən, hətta yüz illərlə vaxt lazım olub. Vaxtı qiymətləndirmək və onu dəyərləndirmək də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu mənada Azərbaycan müstəqillik dövrünə qədəm qoyduqdan sonra öz inkişafını, dirçəlişini və tərəqqisini iqtisadi inkişafda gördü və bu sahədə zaman-zaman mühüm addımlar atmağa başladı.

Bir faktı da qeyd etmək ki, Azərbaycan müstəqillik dövrünə qədəm qoyduqdan sonra onun iyirmi faiz torpağı erməni işğalçıları tərəfindən zəbt olunmuşdu. Aydındır ki, ərazisinin

görə də, ilk növbədə Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyəti dövründə ölkəmizdə sabitlik yaradıldı, kriminal elementlər məhv edildi və eləcə də sülh və əmin-amanlıq bərpa olundu. Təbii ki, bundan sonra dünyanın ən böyük dövlətlərinin də Azərbaycana marağı daha da artdı. Heç şübhəsiz ki, hər hansı bir ölkəyə sərmayə qoyan dövlət ilk növbədə o sərmayəni çıxarmaq istəyir və üstəlik də qazanc əldə etməyə böyük maraq göstərir. Bu qazancı əldə etmək üçün isə aydındır ki, çox cəsarətli addımlar atılmalı idi. Həm xarici dövlətlərin şirkətləri tərəfindən, həm də ölkəmiz tərəfindən beynəlxalq layihələr həyata keçirilməli idi. İlk növbədə dünyaya səs salan "Əsrin müqaviləsi", yəni neft müqaviləsi bağlandı. Bu müqavilə İngiltərənin dünya şöhrətli "BP" şirkəti ilə imzalandı. Əgər Azərbaycan dövləti hər hansı böyük bir layihəyə imza atırsa, demək onun məsuliyyətini dərk

da yüksəltdi. Həmin şirkətlə yanaşı, digər tanınmış şirkətlər də Azərbaycanla müqavilələr imzaladı. ABŞ-nın, İngiltərənin, İtaliyanın, Macarıstanın, Rusiyanın, Türkiyənin və eləcə də digər Avropa dövlətlərinin Azərbaycanla çox müştərək əlaqələri quruldu. Onlar Azərbaycana sərmayə qoymaqla gördülər ki, həqiqətəndə xərc-lədikləri maya dəyəri əlavə izafi dəyər gətirir və onların qazancını daha da artırır. Əlbəttə, bütün bu addımların atılması onu deməyə əsas verirdi ki, ölkəmizə dünya dövlətlərinin çox böyük marağı və həvəsi var. Bu təkcə maraqdan ibarət deyildi, bu həm də həmin dövlətlərin Azərbaycana gəlişi demək idi.

Bir-birindən möhtəşəm layihələrin gerçəkləşməsi Azərbaycan iqtisadiyyatının çox yüksək sürətlə inkişafına təkan verirdi. Neft, qaz və digər təbii sərvətlər Azərbaycana sözün həqiqi mənasında milyardlarla dollar vəsait gətirirdi. Bu vəsaitlə ölkəmiz ağır və yüngün sənayeni, kənd təsərrüfatını və digər sahələri inkişaf etdirir və həmin sahələrə də xarici ölkələrin maraqları artırdı. Heç şübhəsiz Azərbaycanın belə bir sürətlə dünya iqtisadiyyatına integrasiya olması onun nüfuzunu artırmaqla yanaşı, düşmənlərimizi də narahat edirdi, çünki qonşumuz olan Ermənistan və eləcə də İran bu yüksək iqtisadi inkişafdan bərk qorxuya düşməklə yanaşı, həm də hər cür maneəçilik törədirdi ki, sürətli inkişafımız ləngisin, amma onların atdıqları çirkin addımlara baxmayaraq, Azərbaycan

sürətlə inkişaf edir, dünya iqtisadiyyatına daxil olurdu.

Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlarda nüfuzunun güclənməsi, o cümlədən İslam Əməkdaşlığı İttifaqında olan böyük hörməti istər-istəməz ölkəmizin imicini daha da gücləndirdi, yəni ölkəmizin sürətli tərəqqisi və inkişafı dini bir olan qardaşlarımızın da diqqətindən yayınmadı, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin, Səudiyyə Ərəbistanının və eləcə də digər müsəlman dövlətlərinin ayrı-ayrı şirkətləri ölkəmizlə iqtisadi sahədə böyük əlaqələr qurdular. Bu əlaqələr zaman keçdikcə daha da genişləndi və inkişaf etdi. Dünyanın ən qabaqcıl texnologiyaları, iqtisadi modelləri Azərbaycana gətirildi. Bu texnologiyalar o demək idi ki, ən çətin yerlərdə belə geoloji kəşfiyyat işləri aparılacaq, orada mövcud olan neft-qaz yataqları üzə çıxarılaçaq. Bəli, bu həqiqətən də bir müddətdən sonra öz nəticəsini verdi. Yeni texnika və texnologiyaların gücü hesabına Azərbaycanda çoxlu sayda neft və qaz yataqları aşkar olundu. Bununla yanaşı, qızıl yataqları və digər qiymətli metalları mövcud olduğu ərazilər üzə çıxarıldı. Bax, xarici şirkətləri də Azərbaycana cəlb edən, ölkəmizin sərvətinin zənginliyi idi. Bu zənginlik artıq üzə çıxır, konkret məhsula çevrilir və dünya iqtisadiyyatına integrasiya olunurdu. Prezident İlham Əliyevin hakimiyyətə gəlişindən

sonra bütün sahələrdə böyük iqtisadi inkişafa və dirçəlişə yeni bir təkan verildi. Qardaş Türkiyə və qonşu Rusiya ölkəmizə böyük maraq göstərdi. Həmin ölkələrin onlarla şirkətləri Azərbaycanda müxtəlif sahələrdə yenidən sərmayə qoydular. Yol çəkilişində, yeni infrastrukturun qurulmasında və eləcə də tikinti sektorunda həmin şirkətlərin çox böyük marağı və zəhməti oldu.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın dünyaya integrasiya olunmasının bünövrəsini qoydu desək, səhv etmərik. Çünki ölkəmizdə çox möhtəşəm beynəlxalq layihələr, iqtisadi proqramlar məhz Ulu Öndərin hakimiyyəti dövründə yarandı. Eyni zamanda böyük dövlətlərin Azərbaycana marağı neft müqavilələrindən sonra daha da artdı. Heç şübhəsiz, Azərbaycanın dünya siyasətinə, iqtisadiyyatına keçid eləməsi ölkəmizin inkişafında önəmli əhəmiyyət kəsb etdi. Bu xətt prezident İlham Əliyevin hakimiyyəti dövründə daha da sürətləndi və yüksək bir nöqtəyə çatdı. Dünyanın ən inkişaf etmiş ölkələri və o cümlədən Avropa ölkələri Azərbaycana sərmayə qoydu, onun xeyirini gördü və ölkəmiz də digər ölkələrə investisiyalar yatırırdı.

EMİL FAİQOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MEDIANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ